Lieta Nr. C 15 1594 13

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā, 2013.gada 12.novembrī

Jelgavas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese J. Mauliņa,

ar tiesas sēžu sekretāri V. Barišņikovu,

piedaloties prasītāja pārstāvei /pers. C/

izskatīja atklātā tiesas civillietu SIA „AMSERV MOTORS" prasībā pret SIA „VIA GROUP" par parāda un līgumsoda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 22.martā prasītājs SIA „AMSERV MOTORS" cēlis prasību pret atbildētāju SIA „VIA GROUP" par parāda un līgumsoda piedziņu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam galveno parādu Ls 276,17, līgumsodu Ls 105,50, valsts nodevu Ls 57,25 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 4,40.

Prasītājs prasību motivē ar to, ka 2012.gada 19.janvārī starp prasītāju, turpmāk tekstā – izpildītājs, no vienas puses un atbildētāju SIA „VIA GROUP", kā pasūtītāju, no otras puses, ir noslēgts Klientu apkalpošanas līgums Nr. 1285-2012/01.

2012.gada 17.augustā saskaņā ar līguma noteikumiem un pasūtītāja pieprasījumiem izpildītājs ir veicis automašīnas TOYOTA AURIS, valsts reģistrācijas Nr. TX8446, remonta un apkopes darbus, piegādājis remonta veikšanai nepieciešamās rezerves daļas, par nolīgto cenu Ls 276,11. Pasūtītājs ir pieņēmis veiktos remonta un apkopes darbus, neizvirzot pretenzijas par veikto darbu kvalitāti un apjomu, bet nav veicis pilnu apmaksu par veiktajiem darbiem un piegādātajām rezerves daļām.

Paskaidro, ka saskaņā ar līguma 2.3.2. punktu pasūtītajam ir pienākums apmaksāt rēķinu 7 darba dienu laikā no datuma, kad pasūtītājs parakstījis rēķinu. Tā kā pasūtītājs nav ievērojis līgumā paredzētās saistības un nav veicis samaksu izpildītājam par sniegtajiem pakalpojumiem un nodotajām precēm līgumā norādītajā termiņā, tad saskaņā ar līguma 2.3.3. punktu pasūtītāja pienākums ir maksāt izpildītājam līgumsodu 0,2% apmērā no kavētā maksājuma summas par katru nokavējuma dienu. Prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu atbilstoši līguma noteikumiem līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai, 2013.gada 7.martam Ls 105,50 apmērā.

Norāda, ka 2013.gada 13.februārī prasītājs nosūtīja atbildētājam pretenziju ar brīdinājumu par kavētā maksājuma lietas nodošanu tiesai. Atbildētājs nav cēlis iebildumus par parāda un līgumsoda summu, nav veicis parāda summas samaksu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1590.,1591., 1716., 1717., 1720., 2002., 2021., 2212., 2223.pantu.

Tā kā galvenais parāds prasības iesniegšanas dienā nepārsniedz 1500 latus, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{19} panta otro daļu, ierosināta lieta par maza apmēra prasību.

Civilprocesa likuma 250. ^{25} panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot

pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Prasītājam izskaidrotas tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē (lietas 22.lapa). Tiesā nav saņemts prasītāja paziņojums par nepieciešamību iztiesāt lietu tiesas sēde.

Atbildētājam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta prasībām, nosūtīts prasības pieteikums un atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22} panta prasībām atbildētājam izskaidrotas procesuālās tiesības (lietas 23.lapa).

Atbildētājs paskaidrojumus nav iesniedzis, nekādi iesniegumi tiesā nav saņemti, lūgumi nav pieteikti, iebildumi pret prasību nav celti.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{2\,6}$ pantu 2013.gada 18.jūnijā tiesnese pieņēma lēmumu civillietu SIA „AMSERV MOTORS" prasībā pret SIA „VIA GROUP" par parāda un līgumsoda piedziņu nolikt iztiesāšanai tiesas sēdē, jo konstatēja, ka iesniegtie rakstveida pierādījumi nepamato visus apstākļus lietā (lietas 26.lapa).

Tiesas sēdē atbildētāja SIA „VIA GROUP" pārstāvis nav ieradies, par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, nosūtot pavēsti ierakstītā sūtījumā uz atbildētāja juridisko adresi, kas tiesā atpakaļ nav saņemta. Atbildētāja iesniegumi nav saņemti, lūgumi nav pieteikti, tiesai nav zināmi atbildētāja pārstāvja neierašanās attaisnojoši iemesli. Saskaņā ar Komerclikuma nosacījumiem juridiskai personai ir jābūt sastopamai savā juridiskajā adresē, kas par tādu reģistrēta Komercreģistrā. Tiesas sēdē netika iegūti pierādījumi, ka atbildētājs būtu mainījis savu juridisko adresi likumā noteiktajā kārtībā. Līdz ar to tiesa uzskata par iespējamu skatīt lietu bez atbildētāja pārstāvja klātbūtnes.

Tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.pantu nolēma skatīt lietu bez atbildētāja pārstāvja klātbūtnes, jo nesaskatīja citus, Civilprocesa likuma 209.pantā un 210.pantā norādītos, lietas izskatīšanas atlikšanas pamatus.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāve /pers. C/ prasību uzturēja pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem un argumentiem. Paskaidroja, ka situācija nav mainījusies, atbildētājs neko nav maksājis, nav cēlis nekādas pretenzijas. Norādīja, ka pušu līgums ir uz vienas lapas, atbildētājs nav neko iebildis par līgumsodu, turklāt uz pavadzīmes arī ir rakstīts, ka par kavējumu tiek pielīgts līgumsods. Atzina, ka pavadzīme nav līgums, bet iekļautā informācija pastiprina to būtību, ka atbildētājs ir parakstījis noteikumus. Uzskata, ka tā kā līgumsods noteikumos ir identisks līgumsodam uz pavadzīmes, tad tas ir pielīgts. Norādīja, ka fakts, ka, parakstot līgumu atbildētājs, nav ielicis ķeksīti par to, ka ir iepazinies ar noteikumiem, neko nemaina.

Motīvu daļa

Novērtējot prasības pieteikumā norādītos apstākļus kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, uzklausot prasītāja pārstāves paskaidrojumus tiesas sēdē, tiesa uzskata, ka prasība par parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma daļēji.

No Uzņēmumu reģistra sniegtām ziņām, redzams, ka prasītājs Komercreģistrā reģistrēts 2004.gada 6.septembrī, savukārt atbildētājs Komercreģistrā reģistrēts 2008.gada 1.august (lietas 15., 14.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Atbilstoši Civillikuma 1590.pantam, katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Tiesa konstatē, ka 2012.gada 19.janvārī starp pusēm noslēgts Klienta apkalpošanas līgums Nr. 1285-2012/01 (lietas 9., 10., 30.lapa).

Tiesa atzīst, ka minētais līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, neviena no pusēm to nav apstrīdējusi un līdz ar to tas ir saistošs līdzējiem.

Parakstot iepriekš minēto līgumu atbildētājs ar savu parakstu nav apliecinājis, ka ir iepazinies ar šī līguma Vispārīgiem noteikumiem, un šiem noteikumiem piekrīt.

Ar lietā esošo 2012.gada 17.augusta rēķinu Nr. 572007291 (lietas 11.lapa) pierādīts, ka prasītājs sniedzis servisa pakalpojumus automašīnai TOYOTA AURIS, valsts reģistrācijas Nr. TX8446. Saskaņā ar norādīto rēķinu, SIA „AMSERV MOTORS" kā piegādātājs un SIA „VIA GROUP" kā maksātājs ir saņēmis rēķinā minētās preces un pakalpojumus pilnā Ls 276,17 apjomā, pretenziju par iegādāto preču un veikto pakalpojumu kvalitāti nav, kas pierādīts ar atbildētāja valdes locekļa ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību atsevišķi /pers. E/ parakstu uz iepriekš norādītā rēķina. Rēķinā norādīts apmaksas termiņš – 2012.gada 17.augustā.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja norādīto, ka atbildētājs nav norēķinājies par piegādāto preci un sniegtajiem servisa pakalpojumiem. Tiesā nav saņemti pierādījumi no atbildētāja, ka tas veicis apmaksu prasītājam Ls 276,17 apmērā par piegādāto preci un pakalpojumiem. Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis, ka uzņemtās saistības no savas puses ir izpildījis, bet atbildētājs nav veicis izrakstītajā rēķinā noteikto samaksu pilnā apmērā.

Tiesa atzīst, ka parāda apmērs pierādīts ar prasības pieteikumam pievienoto prasības summas aprēķinu (lietas 5.lapa), jo nav apstrīdēts (Civilprocesa 96.panta piektā daļa). Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja norādīto par to, ka atbildētājs pilnībā nav izpildījis uzņemtās saistības, nav samaksājis par rēķinā norādīto preci un pakalpojumiem norādītajā termiņā, jo samaksas pierādīšanas pienākums saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu gulstas uz atbildētāju.

Tiesa secina, ka saskaņā ar Civillikuma 1652.panta otras daļas pirmo punktu, parādnieka nokavējums iestājies, jo rēķinam ir iestājies tā apmaksas termiņš.

Tāpat tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja parāda aprēķinu, to nav apstrīdējis atbildētājs.

Prasītājs par parādu atbildētājam sūtījis pretenziju (lietas 12., 13. lapa), kurā lūdz apmaksāt parādu Ls 276,17 un līgumsodu par 168 kavētām dienām Ls 92,79 apmērā līdz 2013.gada 20.februārim, pretējā gadījumā prasītājs būs spiests vērsties tiesā ar prasību par parāda piedziņu piespiedu kārtā.

Civillikuma 2212.pantā norādīts, ka ar uzņēmuma līgumu viena puse uzņemas izpildīt otrai par zināmu atlīdzību ar saviem darba rīkiem un ierīcēm kādu pasūtījumu, izgatavot kādu lietu vai izvest galā kādu pasākumu.

Savukārt saskaņā ar Civillikuma 2223.panta pirmo daļu tiklīdz pasūtījums izpildīts un atzīts par labu, pasūtītājam jāsamaksā uzņēmējam norunātā maksa. Kur zināmiem darbiem pastāv normētas cenas, tur maksa noteicama pēc tām. Minētā panta otrajā daļā norādīts, ka maksa var būt norunāta kā par visu darbu kopā, tā arī par tā daļām un arī pēc laika, ja vien uzņēmējs uzņēmies izpildīt visu pasūtījumu. Otrā gadījumā uzņēmējs var pēc katras daļas pabeiguma prasīt, lai to pieņem un par to samaksā, bet pēdējā - lai samaksā termiņos, ja vien nav citādi norunāts. Prasīt samaksu uz priekšu uzņēmējs var tikai tad, kad viņš to tieši pielīdzis.

Civillikuma 1811.pantā noteikts, ka katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i. nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu.

Tiesa uzskata, ka iegūti pietiekoši pierādījumi tam, ka atbildētājs nav veicis samaksu par saņemtajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem, kas prasības celšanas brīdī ir Ls 276,17, ko atbildētājam ir pienākums samaksāt.

Civillikuma 1.pants nosaka, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Minētajā tiesību normā norādītais labas ticības princips nozīmē, ka katram civiltiesiskās saistības dalībniekam savas subjektīvās tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāpilda, ņemot vērā pretējās puses intereses.

Civillikuma 1402.pantā norādīts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu, līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt nevien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts; ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Civillikuma izpratnē līgumsods ir saistību tiesību pastiprinājums saistības neizpildīšanas vai pienācīgas neizpildīšanas gadījumā, kas pastiprina konkrētas personas saistību vai nodrošina saistību izpildi un pastāv kā civiltiesisks sods.

Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Tiesiskajās attiecībās, sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu, par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips.

Saskaņā ar Civillikuma 1721.pantu, ja kāds izpilda tikai daļu no savas saistības, tad tomēr viņam jāsamaksā viss līgumsods, bet ne tikai samērīga daļa.

Saskaņā ar Civillikuma 1427.pantu pie tiesiska darījuma būtības pieder tā taisītāja gribas izteikums, bet divpusējā vai vairākpusējā darījumā vajadzīgs visu tā dalībnieku saskanīgs gribas izteikums. Kamēr griba nav vēl izteikta, tai nav nekāda tiesiska spēka.

Ņemot vērā, ka tiesisks darījums ir tiesību subjektu gribas akts, par katra tiesiska darījuma pamatelementu Civillikuma 1427.panta izpratnē atzīstams gribas izteikums, t.i., uz noteiktu tiesisku seku iestāšanos vērsts privāts gribas izpaudums.

Atbilstoši Civillikuma 1403.pantam tiesisks darījums ir atļautā kārtā izdarīta darbība tiesisku attiecību nodibināšanai, pārgrozīšanai vai izbeigšanai. No šā likuma 1404.panta izriet, ka katrā tiesiskā darījumā jāņem vērā dalībnieki, priekšmets, gribas izteikums, sastāvdaļas un forma. Tiesību doktrīnā atzīts, ka tie ir tiesisko darījumu raksturojošie elementi, kuriem jāpastāv, lai tiesiskais darījums būtu spēkā (*sk. Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā.- R.: Mans Īpašums, 1998, 19.lpp.).*

Tiesas ieskatā prasītājs nav pierādījis atbildētāja gribu piemērot iepriekš minētos Vispārīgos noteikumus 2012.gada

19.janvārī noslēgtajam Klienta apkalpošanas līgumam Nr. 1285-2012/01. Tiesa atzīst, ka atbildētāja pārstāvja /pers. E/ paraksts līguma daļā, kas apliecina atbildētāja kā klienta identitāti un apkalpojamo automašīnu sarakstu, nav attiecināms uz to līguma sadaļu, kur atbildētāja pārstāvim bija jāparakstās (minētajam parakstam norādīta vieta līgumā), par to, ka ir iepazīstināts ar šī līguma Vispārīgiem noteikumiem un šiem noteikumiem piekrīt, bet /pers. E/ paraksta tur nav. Tiesa uzskata, ka kā pierādījums šim apstāklim nevar kalpot prasītāja pārstāves izteiktais viedoklis tiesas sēdē, ka pušu līgums ir uz vienas lapas, tāpēc ķeksīša neielikšana par to, ka ir iepazinies ar noteikumiem, neko nemaina un norāde uz soda naudu 0,2% no kavētā maksājuma summas par katru kavējuma dienu prasībai pievienotajā 2012.gada 17.augusta rēķinā (lietas 11.lapa). Tiesa atzīst, ka prasītājs nav pierādījis, ka vienojies ar atbildētāju par Vispārīgo noteikumu piemērošanu pušu 2012.gada 19.janvārī noslēgtajā Klienta apkalpošanas līgumā Nr. 1285-2012/01.

Tā kā nokavējuma līgumsods ir norādīts līguma Vispārīgos noteikumos, par kuriem atbildētājs nav izteicis gribu vienoties, slēdzot 2012.gada 19.janvāra Klienta apkalpošanas līgumu Nr. 1285-2012/01, tad prasība daļā par līgumsoda Ls 105,50 piedziņu ir atzīstama par nepamatotu un noraidāmu.

Tā kā saskaņā ar Civilprocesa likuma 192.panta nosacījumiem tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas, tad tiesai nav pamata lemt par kādiem citiem prasījumiem, jo SIA „AMSERV MOTORS" tādus nav izvirzījusi.

Civilprocesa likuma 195. pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas piedziņu, tiesa rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, Civillikuma 1756., 1765.pantu ir pamats noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus, kas ir septiņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes gadā no piespriestās, bet vēl nepiedzītās, galvenā parāda summas Ls 276,17, sākot no 2012.gada 28.augusta.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītājs, iesniedzot prasību, samaksājis valsts nodevu Ls 57,25 (lietas 7.lapa), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 4,40 (lietas 8. lapa).

Tā kā prasījums apmierināts daļēji, no atbildētāja, par labu prasītājam tiesas izdevumi piedzenami proporcionāli: valsts nodeva Ls 41,43 (kas aprēķināta sekojoši: prasības summa ir Ls 381,67 jeb 100%; apmierinātā prasības summa ir Ls 276,17, kas ir x; x = Ls 276,17 x 100/Ls 381,67 = 72,36%; 72,36% no Ls 57,25 = Ls 41,43); ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumu Ls 3,18 (kas aprēķināta sekojoši 72,36% no samaksātajiem Ls 4,40), kopā Ls 44,61.

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 2,20, kas ir starpība starp lietā aprēķinātajiem ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem (Ls 6,60) un prasītāja samaksātajiem ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem (Ls 4,40) (lietas 2.lapa).

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, atbildētājam nosakāms 7 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot minēto, Civilprocesa likuma 8. un 97.pantu, tiesa

nosprieda

prasību par parāda un līgumsoda piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no SIA „VIA GROUP", reģistrācijas Nr.53603036971, par labu SIA „AMSERV MOTORS", reģistrācijas Nr. 40003403905, parādu uz 2012.gada 28.augustu Ls 276,17 (divi simti septiņdesmit seši lati 17 santīmi) un tiesas izdevumus Ls 44,61 (četrdesmit četri lati 61 santīmi), samaksu prasītājam veicot AS „Swedbank", konts Nr. LV30HABA0001408035291.

Prasību daļā par līgumsoda Ls 105,50 piedziņu noraidīt.

Noteikt SIA „AMSERV MOTORS", reģistrācijas Nr. 40003403905, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus, kas ir septiņi procentpunkti virs Latvijas Bankas noteiktās procentu pamatlikmes gadā no piespriestās, bet vēl nepiedzītās, galvenā parāda summas Ls 276,17 (divi simti septiņdesmit seši lati 17 santīmi), sākot no 2012.gada

28.augusta.

Piedzīt no SIA „VIA GROUP", reģistrācijas Nr.53603036971, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 2,20 (divi lati 20 santīmi), kuru iemaksa jāveic: ekonomiskās klasifikācijas kods - 21499, saņēmējs Tiesu administrācija, Mūkusalas iela 41b, Rīga, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģ. Nr. 90001672316, saņēmēja iestāde Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000.

Noteikt termiņu SIA „VIA GROUP", reģistrācijas Nr.53603036971, labprātīgai sprieduma izpildei 7 (septiņu) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums – 2013. gada 26.novembris.

Tiesas spriedumu lietas dalībnieki var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2013. gada 26.novembra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Tiesnese J.Mauliņa